

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 22.5.2017
COM(2017) 506 final

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-2017 tal-Estonja

u li taghti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2017 tal-Estonja

Rakkomandazzjoni għal

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

dwar il-programm nazzjonali ta' riforma tal-2017 tal-Estonja

u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2017 tal-Estonja

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet baġitarji u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika,¹ u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,²

Wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,³

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Komitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fis-16 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir,⁴ li jimmarka l-bidu tas-Semestru Ewropew għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika tal-2017. Il-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir kienu approvati mill-Kunsill Ewropew fid-9-10 Marzu 2017. Fis-16 ta' Novembru 2016, fuq il-bażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija,⁵ fejn l-Estonja ma gietx identifikata bħala waħda mill-Istati Membri li teħtieġ analiżi fil-fond. Fl-istess ġurnata, il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-Żona tal-Euro. Dik ir-Rakkomandazzjoni kienet approvata mill-Kunsill Ewropew fid-9-10 ta' Marzu 2017 u adottata mill-Kunsill fil-21 ta' Marzu 2017⁶.

¹ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

² COM(2017) 506 final.

³ P8_ TA(2017)0038, P8_ TA(2017)0039, and P8_ TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 finali.

⁵ COM(2016) 728 finali.

⁶ ĠU C 92/01, 24.3.2017, p. 1.

- (2) Bħala Stat Membru li l-munita tieghu hi l-euro u fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji fl-unjoni ekonomika u monetarja, l-Estonja għandha tiżgura l-implimentazzjoni shiha u fil-hin tar-Rakkomandazzjoni għaż-Żona tal-Euro li hija riflessa fir-rakkomandazzjoni 1 hawn taht.
- (3) Ir-rapport tal-pajjiż tal-2017 għall-Estonja⁷ ġie ppubblikat fit-22 ta' Frar 2017. Ġie vvalutat il-progress tal-Estonja fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż adottati mill-Kunsill fit-12 ta' Lulju 2016, is-segwitu mogħti lir-rakkomandazzjonijiet adottati fis-snin preċedenti u l-progress tal-Estonja lejn il-miri nazzjonali tagħha għal Ewropa 2020.
- (4) Fit-28 ta' April 2017, l-Estonja ppreżentat il-Programm ta' Stabbiltà tagħha tal-2017 u fl-4 ta' Mejju 2017 l-Estonja ppreżentat il-Programm ta' Riforma Nazzjonali tagħha tal-2017. Sabiex jiġu kkunsidrati l-interkonnessjonijiet tagħhom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati fl-istess hin.
- (5) Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż ġew ikkunsidrati fil-programmi tal-Istati Membri għall-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej (il-Fondi SIE) li jkopru l-perjodu 2014-2020. Kif previst fil-leġiżlazzjoni li tirregola l-Fondi SIE,⁸ fejn huwa neċessarju l-appoġġ tal-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet rilevanti speċifiċi għall-pajjiż, il-Kummissjoni tista' titlob lil Stat Membru biex jivvaluta u jemenda l-programmi rilevanti tiegħu tal-Fondi SIE. Il-Kummissjoni tat iktar linji gwida dwar l-applikazzjoni ta' dawk ir-regoli⁹.
- (6) Attwalment l-Estonja qiegħda fil-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2017 tiegħu, il-gvern baxxa l-oġettiv baġitarju ta' terminu medju minn bilanċ strutturali għal defiċit ta' 0,5 % tal-PDG. Il-gvern qed jippjana li jimxi minn bilanċ pożittiv tal-gvern generali ta' 0,3 % tal-PDG fl-2016 għal defiċit ta' 0,5 % tal-PDG fl-2017 u 0,8 % tal-PDG fl-2018. Skont l-istimi tal-Programm ta' Stabbiltà, dan jikkorrispondi għal zieda strutturali ta' 0,2% tal-PDG fl-2017 u defiċit ta' 0,5 % tal-PDG fl-2018, li jirrispetta l-oġettiv baġitarju ta' terminu medju ta' żmien. Madankollu, fuq il-bażi tal-bilanċ strutturali rikalkulat¹⁰, id-defiċit huwa mistenni li jammonta għal 0,1 % tal-PDG fl-2017 u 0,9 % tal-PDG fl-2018, taht l-oġettiv baġitarju ta' terminu medju ta' żmien. Skont il-Programm ta' Stabbiltà, id-dejn gross tal-gvern huwa mistenni li jibqa' taht l-10 % tal-PDG fl-2017 u fl-2018. Ix-xenarju makroekonomiku li fuqu huma bbażati dawn il-proġettazzjonijiet baġitarji hu plawżibbli għall-2017 u l-2018, imma huwa favorevoli għall-aħħar snin tal-programm. Fl-istess hin, hemm riskji marbutin mas-suppożizzjonijiet tar-rendiment tad-dhul relatati mal-miżuri varji ta' taxxi godda li se jidhru fis-sehħ fl-2018.
- (7) Fuq il-bażi tal-previżjoni tar-rebbiegħa tal-Kummissjoni tal-2017, il-bilanċ strutturali huwa proġettat li jirregistra defiċit ta' 0,3 % tal-PDG fl-2017, biex b'hekk jibqa' oghla mill-oġettiv baġitarju ta' terminu medju ta' żmien. Fl-2018, l-Estonja hija

⁷ SWD(2017) 72 finali.

⁸ L-Artikolu 23 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali u l-Fond Marittimu u tas-Sajd Ewropew u li jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet generali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew, il-Fond ta' Koeżjoni u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006, ĠU L 347, 20.12.2013, p. 320.

⁹ COM(2014) 494 finali.

¹⁰ Il-bilanċ aġġustat b'mod ċikliku nett għal miżuri ta' darba u temporanji, kif ikkalkulat mill-ġdid mill-Kummissjoni skont il-metodoloġija maqbulha b'mod komuni.

rrakkomandata li tibqa' fl-objettiv bagitarju ta' terminu medju. Jekk ma jkun hemm l-ebda tibdil fil-politika, hemm riskju ta' xi devjazzjoni minn dak ir-rekwiżit. B'mod generali, il-Kunsill huwa tal-opinjoni li l-Estonja għandha tkun lesta biex tiehu iktar miżuri biex tiżgura l-konformità fl-2018.

- (8) L-Estonja ħadet azzjoni biex tiżgura l-forniment u l-aċċessibbiltà ta' servizzi ta' kwalità għolja, inklużi servizzi soċjali fil-livell lokali bħala parti mir-riforma tal-gvern lokali tagħha. B'mod partikolari, l-Estonja adottat l-Att ta' Riforma Amministrattiva bil-għan li tagħmilha iktar faċli biex tohloq municiipalitajiet lokali vijabbli li jistgħu jiffinanzjaw l-attivitajiet tagħhom stess, biex tippjana l-iżvilupp u t-tkabbir u biex toffri servizzi ta' kwalità. B'suċċess, lestiet il-fażi volontarja tal-fużjoni tal-municiipalitajiet lokali u qed timplimenta l-Att ta' Assistenza Soċjali. Għadhom ma ttiehdux xi passi ewlenin biex titlesta r-riforma tal-gvern lokali. Ir-reviżjoni tal-iskema għall-finanzjament tal-municiipalitajiet għadha pendent. Iktar atti legiżlattivi dwar ir-responsabilitajiet u d-diviżjoni bejn il-municiipalitajiet u l-gvern ċentrali għadhom fi stadju ta' thejjija. L-adozzjoni ta' dawn il-proposti hija kritika biex jiġi żgurat il-forniment ta' servizzi pubbliċi ta' kwalità f'oqsma bħall-edukazzjoni, il-hidma fost iż-żgħażaġh, il-promozzjoni tas-saħħa u t-trasport.
- (9) Id-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa fl-Estonja niżlet minn 28,3 % fl-2014 għal 26,9 % fl-2015 imma xorta għadha l-ikbar waħda fl-Unjoni. Il-gvern qed jiehu passi biex jibqa' jibaxxi d-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa. B'mod partikolari, il-Pjan għall-Harsien Soċjali 2016-2023 ġie adottat u qed jiġi implimentat biex tiġi indirizzata s-segregazzjoni tas-sessi fis-suq tax-xogħol u l-għieda kontra s-sterjotipi. Il-modifika tal-Att dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi sabiex l-ispettorati tax-xogħol jingħataw il-kompitu ta' monitoraġġ iktar fil-qrib tal-ugwaljanza bejn is-sessi fis-settur privat, għadha trid tiġi adottata. Ir-reviżjoni tas-sistema tal-liv għall-ġenituri biex jippermettu tehid iktar flessibbli tal-liv għall-ġenituri qed tiġi kkunsidrata wkoll. Il-bidla legiżlattiva għadha ma ġietx adottata.
- (10) In-nuqqas ta' ugwaljanza fid-dhul fl-Estonja huwa għoli. Il-proporzjon ta' dhul ta' 20 % tal-unitajiet domestiċi l-iktar sinjuri ma' dak tal-20 % tal-unitajiet domestiċi l-iktar fqar żdied minn 5,4 fl-2012 għal 6,2 fl-2015, u issa huwa s-seba' l-ogħla fl-UE. Il-fattur ewlieni jidher li huwa d-differenza kbira fil-pagi b'riżultat taż-żieda kbira fid-dhul fost daww b'hiliet oghla. F'termini assoluti, id-dhul tal-ifqar 10 % tal-unitajiet domestiċi waqqgħu lura fit-tkabbir ta' dhul medju, u b'hekk wassal għal problemi bl-adegwatezza tax-xibka tas-sikurezza soċjali. Fattur li jikkontribwixxi huwa li l-benefiċċji (b'mod partikolari l-pensjonijiet, l-assistenza soċjali u l-benefiċċji tal-qgħad) mhux qed ilaħħqu mat-tkabbir fid-dhul tas-swieq. Dan irriżulta wkoll f'żieda gradwali fir-rata ta' riskju ta' faqqar minn 15,8 % fl-2010 għal 21,6 % fl-2015. Saru sforzi sostanzjali biex is-sistema tat-taxxi ssir iktar progressiva mill-2018 'l hemm, b'mod partikolari għal daww bi dhul baxx, billi jgħollu l-provvediment bażiku tas-sistema ta' tassazzjoni ġdida fuq l-introjt personali.
- (11) L-infiq tal-intrapriża tan-negozju fir-riċerka, it-teknoloġija u l-innovazzjoni żdied għal 0,69 % fl-2015, imma l-livell globali tiegħu jibqa' taħt il-medju tal-UE ta' 1,3 %. Il-perċentwali ta' kumpaniji ta' teknoloġija għolja u ta' kumpaniji ffokati fuq l-għarfien jibqa' limitat u n-numru ta' gradwati godda b'dottorat huwa baxx. Fl-aħħar snin, it-tkabbir fil-pagi qabeż it-tkabbir fil-produttività b'mod kostanti, affettwa l-profitti u b'hekk naqqas it-tkabbir fl-investimenti. Investiment imrażżan fl-iżvilupp teknoloġiku jista' jikkawża l-valur miżjud tal-esportazzjonijiet, speċjalment ta' prodotti, biex jiżdied inqas milli mistenni, u johloq riskju għat-tkabbir fil-prodott. Il-volum ta' riċerka b'kuntratt bejn l-akkademja u n-negozji żdied fl-2015.

Madanakollu, il-kooperazzjoni bejn iż-żewġ setturi baqgħet limitata minkejja l-miżuri li ha l-gvern. L-Estonja tejbet l-ambjent tal-kummerċ tagħha, imma l-proċedimenti twal ta' insolvenza u r-rata ta' rkupru għal kredituri garantiti jibqgħu ostakli għall-investiment. Fl-2016 tnieda proġett biex jittejjeb il-qafas ta' insolvenza biex il-proċess isir iktar mgħaġġel u iktar effiċjenti u biex titjeb ir-rata ta' talbiet ta' suċċess. Madankollu, emendi għall-qafas legiżlattiv għadhom ma ġewx adottati.

- (12) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Estonja u ppubblikatha fir-rapport tal-pajjiż tal-2017. Ivvalutat ukoll il-Programm ta' Stabbiltà u l-Programm ta' Riforma Nazzjonali u s-segwitu mogħti lir-rakkomandazzjonijiet indirizzati lill-Estonja fis-snin preċedenti. Qieset mhux biss ir-rilevanza tagħhom għal politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli fl-Estonja, imma wkoll il-konformità tagħhom mar-regoli u l-gwida tal-UE, minhabba l-htieġa ta' tishih tal-governanza ekonomika ġenerali tal-UE bl-ghoti ta' input fuq livell tal-UE f'deċiżjonijiet nazzjonali fil-gejjieni.
- (13) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà u l-opinjoni tiegħu¹¹ huwa rifless, b'mod partikolari, fir-rakkomandazzjoni 1 isfel,

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Estonja tieħu azzjoni fl-2017 u fl-2018 biex:

1. Issegwi l-politika fiskali tagħha f'konformità mar-rekwiziti tal-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir li jimplika li għandha tibqa' fl-oġettiv baġitarju ta' terminu medju tagħha fl-2018. Tiżgura adegwatezza aħjar tax-xibka ta' sikurezza soċjali. Tieħu miżuri biex tnaqqas id-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa, b'mod partikolari billi ttejjeb it-trasparenza fil-pagi u tevalwa s-sistema tal-liv għall-ġenituri.
2. Tippromwovi investiment fir-riċerka, it-teknoloġija u l-innovazzjoni, inkluż billi timplimenta miżuri għat-tishih fil-kooperazzjoni bejn l-akkademja u n-negozji.

Magħmul fi Brussell,

*Għall-Kunsill
Il-President*

¹¹ Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.